

Bekymring & Inbjudan, från Republiken Käckåsen

Till:

Länsmuseichef Värmlands Museum – Åsa Hallén
Museistyrelsens ordförande - Philip Johnsson
Kommunstyrelsens ordförande Torsby kommun – Håkan Laack
Miljöpartiet Torsby – Karl-Erik Käck
Studieförbundet Torsby – Gunilla Sundblad
Värmlands Folkblad - Linda Bengtsson
Kulturchef Torsby Kommun - Ingemar Nordström
Besöksnäringstrateg Torsby kommun – Mats Olsson
Värmlandsnytt – Kjell Gustafsson

Kopia till:

Esbo Stadsmuseum, Finland, Forskningsarkitekt - Árpád Sailo.
Norsk Skogfinsk Museum, Norge, Faglig leder, - Birger Nesholen.
Intendent, projektledare En levande Finnskog - vårt felles ansvar
Torsby Finnkulturcentrum - Suzanne Palmquist
Visit Finnskogen, Norge, Daglig leder - Gunnel Axelsson

Hej allihop,

Jag är Jo Husmo. Sen 4-5 år tillbaka har jag ansvar för utveckling och förvaltning av Finngården Käckåsen (anno 1805) som ligger i skogen mellan Lekvattnet och Östmark. Jag driver även ett hantverksprojekt i samarbete med Norsk Skogfinsk Museum. Bägge verksamheter är med andra ord tungt förankrade i skogsfinnsk kultur. Som 38-åring är jag en relativt ung förvaltare av en Finngård. Jag har klara målsättningar för min verksamhet och utmaningarna är många, men i god tid före min 100-årsdag, skall nog allt vara uppnått.

Bekymring

Men, för ett tag sen kom information om Finnkulturcentrums nedmontering även till mej, i en blandning av fakta, rykten, känslor osv. Jag sökte därefter på webben och hittade information i följande; Pressmeddelande, Värmlands museum, 13/12 2010. NWT 13/12 2010. VF 14/12 2010. VF 5/1, 2011. Den information jag i dagsläget sitter med gör mej bekymrad. Jag önskar mej därför en klarare bild, och hoppas regissörerna bakom det hela kan ge detta?
Och med det privilegium som förvaltning av Käckåsen innebär, följer även en skyldighet gentemot framtida generationer att arbeta för skogsfinnska intressen. Jag tar mej därför friheten att framföra mina åsikter här och nu. Därav det stora antalet mottagare i adresslistan.

Finnkulturcentrum i Torsby, och kompetensen hos dess personal är för mej värd sin vikt i guld. Tillsammans med Norsk Skogfinsk Museum är det en kvalitetssäkring för mina projekt. Det ger också unika möjligheter för besökarna på Käckåsen att gräva vidare, inspireras och förhoppningsvis återkomma till området. Finskspråkig personal, dess arkiv, vägledning genom dessa och det geografiska läget är några av nyckelfunktionerna på Finnkulturcentrum, sett från min synvinkel. I VF 5/1, 2011, står att; ”- Däremot kan arkiv och bibliotek med fördel inrymmas i kommunens verksamhet, och släktforskning är inte vår grej”; säger Philip Johnsson enligt VF.

Att stycka upp Finnkulturcentrum, kasta lite i Biblioteket, om nån hylla är ledig, spara en skvätt på Herrgår'n och lämna annat åt sitt öde, är en kulturpolitik jag hoppades slippa uppleva i ett modernt Sverige. Just helheten hos Finnkulturcentrum var den fantastiska poängen. När jag söker information för mina hantverksprojekt, eller för Käckåsen, så finns den informationen utspridd i foton, litteratur, släktlängor, böcker, i brev etc etc. Samt inte minst hos personalen som jobbat på huset i många år. Lite som att börja lägga pussel. Men man behöver alla bitar för att få en hel bild. Och det blir svårare att lägga pussel när någon

nallat bitar ur kartongen. Eller kastat ut hela kartongen för att den var märkt ”släktforskning”, dessvärre full av skogsfinska pusselbitar.

Turism och kultur

Jag har upplevt ett mycket bra samarbete med utsända antikvarier från olika projekt. Bla Interreg Sverige Norge. Jag har gjort mitt yttersta för att vi gemensamt skall uppnå bästa resultat. Och satsningarna som pågår i Värmland på bärkraftig turism och kultur, verkade, fantastiska. Därför känns denna plötsliga stympling av Finnkulturcentrum som ett slag i ansiktet. Ett sådant slag sänker min samarbetsvilja och tro på både Värmlands Museum och satsningen på turism i Värmland. Det är synd om en sådan tendens börjar sprida sej ute i fält. Eller, är det kanske ett sunt uppvaknande, ur en naiv dröm, där satsningen även innefattade skogsfinsk kultur?

Enligt VF (5/1, 2011) säger Philip Johnsson också att; ”..utvecklingsarbete ska genomföras, forskningen skall stärkas..”, ”- Vad det gäller öppethållande är det främst finngårdarna vi vill visa upp..”. Jag efterlyser en tätare dialog med ”Finngårdarna”, innan man bestämmer vad Finngårdarna behöver. Och med dialog i tanken, vill jag till bastun.

Bastubad

I samband med bastubad kan man resonera och hitta vägar för stora och små utmaningar i livet. Någon kanske skrattar, men kom ihåg Herr President Urho Kekkonen som löste mycken stor-politik i samband med bastubad.

I maj månad, v 20, är rökbastun uppvärmd varje dag på Käckåsen. Veckan är full av aktiviteter och besök med folk från när och fjärran. Vi har Motti i grytan och levande musik. Vi sysselsätter oss med traditionellt hantverk med kortresta naturmaterial, bygger vandringsleder, står och arbetar på jorden. Var och en i sin takt och efter förmåga. Det utväxlas erfarenheter, det luktar svett och rök. Varg och björn är i skogen, tusenbröder i sjön och det lokala fiskjuseparet brukar komma tillbaka från Afrika i maj månad. Med andra ord ett scenario, samma som beskrivs som drömläget för ”Den globale resenären”, i ”Strategisk utvecklingsplan för turismen i Värmland 2009”. (Visit Värmland i samarbete med den värmländska besöksnäringens intressenter.)

Inbjudan

Jag bjuder härmed in er alla på bastubad vecka 20. Björkkvastarna luktar som bäst i denna tid. Kom och se vad vi gör, lyssna på brukarna, resonera om stort och smått. Gärna hur ett komplett och utökat Finnkulturcentrum blir med in i framtiden.

Avslutningsvis

Om inte Värmlands Museum är intresserad av att satsa på Finnkulturcentrum och Skogsfinsk Kultur i sin helhet, så är det jävligt tråkig, men mitt liv med Käckåsen går vidare mot sina mål. Vägen dit blir hårdare men det blir ingen kapitulation. Jag hoppas dock att Torsby kommuns politiker har möjlighet att ta en ännu större del av ansvaret för kulturarvet när nu Värmlands Museum tycks släppa det. Det finns bundsförvanter i både öst och väst, kanske ett utökat samarbete är genomförbart? Finnskogen är gränslös och bär en skatt i sitt sköte. Och jag som skall bli 100 år, kommer länge minnas vad som blev gjort, eller aldrig vågade göras.

I all vänlighet,

Jo Husmo

Språkrör, Republiken Käckåsen. Telefon: +47 91 79 06 79 E-post: post@mrjo.com